

Til

Landbruks- og matdepartementet

DERES REF.:

VÅR REF.: Heidi Finstad

Oslo, 30. mars 2022

Innspill til utredning om Bionova fra Treindustrien

Treindustrien er bransjeorganisasjon for produsenter i norsk treindustri. Våre medlemsbedrifter er produsenter av byggematerialer i tre, trelast, pre-cut, elementer, moduler og treemballasje. Bedriftene er viktige leverandører av halvfabrikata til annen treforbrukende industri og leverer råvarer til treforedlings-, sponplate- og fiberplate-industrien. Flere av bedriftene produserer også bioenergi eller leverer sidestrømmer fra produksjonen til slik produksjon. Treindustrien inngår i Byggenæringens Landsforening og NHO-felleskapet.

Tre er en fornybar ressurs, såfremt skogen forvaltes bærekraftig og riktig. Så godt som alt norsk tømmer til hogst er sertifisert etter PEFC eller FSC. Det er stort potensiale for å øke den årlige avvirkningen innenfor bærekraftige rammer i Norge. For å løse klimautfordringene er det nødvendig å se på helhetsløsninger og synergier mellom sektorer. Den beste kvaliteten tømmer bør fortrinnsvis gå til byggematerialer og høyverdige produkter med lang levetid. Massevirke, rester, avfall og sidestrømmer kan benyttes i annen industri og til energiformål. For mye norsk tømmer og massevirke eksporteres i dag ut av landet ubearbeidet, og det er potensiale for økt verdiskaping i Norge basert på norske råvarer.

Bionova skal blant annet bidra til innovasjon innen bioøkonomien, være en finansieringsmekanisme til støtte for klimatiltak og bidra til reduksjon av klimagasser og særlig binding av karbon. Det er et mål å sikre økt verdiskaping og arbeidsplasser knyttet til bruk av biomasse i Norge og Bionova skal bidra til at næringen øker viderefordlingen av biomasse i Norge. For å utløse potensialet i skog- og treindustrien er det nødvendig med forståelse av den gjensidige avhengigheten mellom de ulike aktørene i sektoren. Det må være lønnsom avsetning for alle deler av tømmer, massevirke og sidestrømmer/flis. Et av målene i Bionova er å bidra til binding av karbon. Dette krever både satsing på skogpleie og planting, samt bruk av tre i bygg som lagrer karbon gjennom byggets levetid. Det er en kritisk faktor å få til økt viderefordling av massevirke og flis i Norge. Satsingene bør legges vekt på prosjekter i industriell skala med tanke på volumene det er snakk om.

Ny industri springer ut av dagens industri. Det gjør at man utnytter allerede gjennomførte investeringer, kompetanse og infrastruktur. Ved å bygge videre på allerede gjennomførte investering i dagens industri reduseres risiko og det gir muligheter for raskere omstilling og økt lønnsomhet. Virkemiddelapparatet og størrelsen på FOUI-programmene må tilpasses bedrifter i ulike størrelser. Det må legges til rette for både stegvise forbedringer og radikal innovasjon. Et viktig element i kommersialiseringsprosesser er tilgang på risikokapital, og det bør ses på hvilken rolle Bionova kan spille i denne sammenheng.

Det er bedt om særlige innspill knyttet til Bionovas oppgaver og organisasjonsform.

- *Hvilke kjerneoppgaver bør Bionova ha?*

Kjerneoppgaven bør være å bidra med lett tilgjengelige virkemidler for dagens bedrifter som kan benyttes til å utvikle morgendagens industri. Virkemidlene må målrettes for å nå samfunnsmålene som er definert både når det gjelder sirkulær bioøkonomi, klima og miljø. En viktig del av oppgaven er å sette bedriftene i stand til å bidra til å nå målene innen 2030.

- *Hvilke utfordringer løses ikke ved dagens virkemidler?*

Dagens virkemidler er ikke godt nok målrettet, gir ikke tilstrekkelig risikoavlastning og innretningen er ikke tilpasset å bygge videre på investeringer som allerede er gjort.

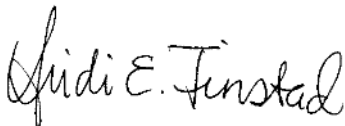
- *Hvordan kan Bionova organiseres for best mulig målretting av innsats og størst mulig brukervennlighet og kostnadseffektivitet?*

De teknisk industrielle instituttene og bransjeinstitutter som Treteknisk Institutt, RISE PFI og Nibio er viktige kompetansepartnere for trebasert industri. For å nå målene i hele skog- og trenæringen er det nødvendig at treindustrien lykkes med omstilling til en sirkulær økonomi knyttet til kjerneproduktene som går til byggenæringen. Dette fordi treindustrien spiller en nøkkelrolle for å utløse mulighetene knyttet til massevirke. Sagbrukene er på mange måter lokomotivene i sektoren. Det er derfor helt nødvendig at Bionova innrettes på en måte der industriens viktigste kompetansepartnere involveres.

Det bør vurderes å tilpasse mandater og innretning på eksisterende programmer, virkemidler og organisasjoner på en effektiv måte, opp mot etablering av helt nye innretninger. Det er kort tid fram til 2030, og forutsigbarhet er et viktig stikkord for industrisatsing.

Treindustrien er svært positiv til Regjeringens satsing på skog- og trenæringen, og bidrar gjerne i utviklingen.

Med hilsen
Treindustrien

Heidi Finstad
Adm. Direktør